

یک دهه پیشگامی دانشگاه در تحول نظام آموزشی

نشست سالانه شورای توسعه آموزش دانشگاه برگزار شد

در دانشگاه‌ها ایجاد شده است گفت: نشست این شورا هر سال برگزار می‌شود تا ببینیم در حوزه توسعه آموزش چه اقداماتی انجام داده‌ایم و چه برنامه‌هایی پیش رو داریم. وی افزود: مکمل این نشست، جلسه‌ای بود که روز دوشنبه ششم اردیبهشت برگزار شد و مسئولین دفاتر توسعه آموزش بیمارستان‌ها و دانشکده‌ها، به گزارش عملکرد سال گذشته و برنامه‌های سال جدید پرداختند.

کام‌های جدی در جهت اجرای نظام جامع ارزشیابی

دکتر میرزازاده با بیان این که باید به‌سوی برنامه محوری و اجرا و

توجه و زمان دهی کافی برای دریافت بازخورد و عمل بر اساس این بازخوردها، از ویژگی‌های بارز جلسات شورای توسعه آموزش دانشگاه است. در نشست سالانه شورای توسعه آموزش دانشگاه، گزارش فعالیت‌های ۷ واحد مرکز مطالعات و توسعه آموزش، شامل ارزشیابی، توانمندسازی، دانش پژوهی و جشنواره‌های آموزشی، رسانه و همکاری‌های برون سازمانی، طرح‌های توسعه‌ای آموزش، برنامه‌ریزی آموزشی و بیمار استاندارد شده ارائه شد.

در نشست سالانه شورای توسعه آموزش دانشگاه که صبح روز سه‌شنبه هفتم اردیبهشت سال ۹۵ در ستاد مرکزی دانشگاه برگزار شد، دکتر میرزازاده مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش با بیان این که این شورا با ابلاغ وزارت بهداشت، از حدود ۱۰ سال پیش

برگزاری این هزینه سرانه خدماتها اختصاص دادیم.

وی با بیان این که به صورت جدی برنامه جامع توانمندسازی را اجرا می‌کنیم گفت: مهم‌ترین مسئله آن است که در جهت ارتقای کیفیت دوره‌ها حرکت کنیم و اثربخشی این دوره‌ها را بررسی کنیم و در جهت رفع کاستی‌های آن بکوشیم. در این میان توانمندسازی را نباید محدود به مرکز مطالعات کنیم بلکه باید آن را تا سطح دانشکده‌ها و حتی گروه‌ها گسترش دهیم که البته این کار باید با ضابطه و نظارت و پایش انجام شود. در هر حال ضروری است که مجموعه دانشگاه عرصه توانمندسازی آموزش باشد.

مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش با اشاره به برگزاری ۱۷ دوره جشنواره ابن‌سینا، استمرار برگزاری این جشنواره را کاری ارزشمند خواند و در ادامه گفت: موضوع این جشنواره، ارج نهادن به مقام استاد در حوزه آموزش و پژوهش است. در این میان در تعریف برخی فرآیندها و روندهای جشنواره‌ها نیاز به کار بیشتری داریم. به‌عنوان مثال جوایز جشنواره دانشجویی ابن‌سینا و مستند کردن فرآیندهای داوری دیگر جشنواره‌ها به‌خصوص جشنواره مظهری اقدامی است که باید انجام شود.

وی به تشریح فعالیت‌های انجام شده در حوزه دانش‌پژوهی پرداخت و گفت: افرادی در دانشگاه هستند که می‌خواهند به شیوه‌ای نظام‌مند و نقادانه کیفیت آموزش را بهبود دهند که حمایت دانشگاه از این افراد ضروری است. یکی از این ابعاد حمایت و تشویق، بحث آیین‌نامه ارتقا است که خوشبختانه در حوزه کشوری نیز اصلاحات و تغییراتی در حال انجام بر روی آن است که این باعث ارتقای منزلت آموزش به‌خصوص در بحث دانش‌پژوهی آموزش خواهد بود.

دکتر میرزاده با اشاره به حوزه طرح‌های توسعه‌ای آموزش گفت: یکی از محورهای تحول در بسته‌های تحول نظام آموزشی که از سوی وزارت بهداشت ابلاغ شده است، بحث حمایت از تحول و نوآوری است و دانشگاه افتخار آن را دارد که بیش از ۱۰ سال حمایت‌های فنی و مالی را از طرح‌های توسعه و پژوهش‌های آموزش آغاز کرده است. البته در این میان چالش‌هایی نیز داریم، مانند کند بودن مسیر تعیین تکلیف طرح‌ها و پروپوزال‌ها که در جلسه امروز گلوگاه‌های این کندی مسیر را مورد بررسی قرار دادیم و امیدواریم که با انجام مداخلات این فرآیند تسریع شود. ضمن آن که می‌توان در آیین‌نامه ارتقا و آیین‌نامه ترفیع، نقش

پایش برنامه‌ها پیش برویم گفت: مهم‌ترین بحث حوزه ارزشیابی، نظام جامع ارزشیابی است که مربوط به حوزه‌های دوره‌های آموزشی، اعضای هیئت‌علمی و فراگیران است و امیدوارم گام‌های جدی و اساسی برای اجرای آن برداریم. در این میان همه دانشکده‌ها، چارچوب مدونی برای چگونگی اجرای ارزشیابی دوره دارند که البته داشتن برنامه‌ای برای این کار، گام بلندی است و امسال باید این برنامه را اجرا و پایش کنیم.

وی افزود: در سطح اعتباربخشی موسسه‌ها که در قالب طرح تحول آموزش محقق می‌شود، برنامه بسیار جدی و عمده‌ای داریم و سال گذشته این برنامه را آغاز کردیم. از این نظر که در این حیطه می‌خواهیم نگاه بین‌المللی داشته باشیم و هم این که در حیطه نقد در سطحی فراتر از استانداردهای داخلی قرار بگیریم.

بازدید فدراسیون جهانی آموزش پزشکی از دوره پزشکی عمومی دانشگاه

دکتر میرزاده از بازدید فدراسیون جهانی آموزش پزشکی از دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مهر امسال خبر داد و در ادامه به اهم فعالیت‌های انجام شده در حوزه توانمندسازی پرداخت و افزود: در سال ۹۴، این مرکز ۱۵ مجموعه کارگاه توانمندسازی برگزار کرد، یعنی ۷۰ روز از ۳۶۵ روز سال را به

📌 برگزاری معتبرترین کنگره آموزش پزشکی بین‌المللی در کشور

مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش، برگزاری همایش amee online را از دیگر فعالیت‌های بین‌المللی این واحد دانست و افزود: دانشگاه علوم پزشکی تهران تنها دانشگاه کشور است که چند سال است معتبرترین کنگره آموزش پزشکی بین‌المللی را که بخشی از آن مستقیماً به صورت آنلاین پخش می‌شود، برگزار می‌کند. این کنگره آنلاین می‌تواند برای اندیشمندان و دانشجویان متمر ثمر باشد، به خصوص آنکه امکان سفر برای شرکت در کنگره‌های بین‌المللی همواره فراهم نیست و برگزاری این کنگره می‌تواند تسهیل‌کننده این امر باشد.

وی بخش اعظم ماهیت فعالیت‌های واحد برنامه‌ریزی را زیربنایی و زیرساختی خواند و در ادامه با معرفی فعالیت‌های واحد بیمار استاندارد شده گفت: در سیستم آموزشی باید از بیماران استاندارد شده بهتر استفاده کرد که در این زمینه اقدامات خوبی انجام شده است. به‌ویژه آن‌که به دلیل برگزاری بیشتر آزمون‌های آسکی، ضرورت حرکت جدی‌تر در این حیطه بیشتر احساس می‌شود.

📌 فرصتی برای پاسخگویی و دریافت بازخورد

دکتر میرزازاده برگزاری نشست سالانه شورای توسعه آموزش

دانش‌پژوهی آموزش را برجسته‌تر کرد تا از این طریق اقبال افراد برای ورود به این مسیر بیشتر شود.

📌 حضور پرفسور پارملی در دانشگاه

وی با بیان این که در بحث رسانه و روابط بین‌الملل نیاز به افزایش ارتباطات بین‌المللی و تماس با دنیای خارج داریم گفت: درعین حال که به داشته‌های خود را می‌شناسیم و به آن‌ها می‌بالیم، باید بتوانیم با عزت‌نفس و تکیه بر خود از تجربیات بین‌المللی استفاده کنیم. نمونه آن حضور پرفسور پارملی از اساتید برجسته حوزه آموزش پزشکی از کشور ایالت متحده امریکا است که در ایام هفته آموزش در دانشگاه حضور دارد.

دکتر میرزازاده افزود: اقدامی در سطح بین‌المللی در حال انجام است و آن این است که آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد باشد. در همین راستا مجموعه‌ای به نام Beme International Collaborative Center در دنیا تشکیل شده است و ایران تنها کشور آسیایی است که از مراکز همکار بین‌المللی این مجموعه است. این در حالی است که بیشتر دانشگاه‌های همکار از کشورهای آمریکای شمالی، اروپا و استرالیا هستند و در جنین جمعی، دانشگاه علوم پزشکی تهران نقشی قوی و مستمر ایفا می‌کند.

وی با بیان این که ماهیت کار ما معلمی است گفت: معلمی در حوزه دانشگاه، ما به ازاهای دیگری همچون فعالیتهای پژوهشی و ارائه خدمات دارد. ولی نقطهضعفی در جامعه آکادمیک وجود دارد و آن این است که افراد بهسوی کسب درآمد بیشتر سوق داده می‌شوند و این با ماهیت معلمی تناقض دارد.

دکتر جعفریان با اشاره به نقش مدیریتی روسای دانشگاه و دانشکده‌ها گفت: رییس دانشگاه یا دانشکده نماینده هیئت‌علمی نیستند بلکه مسئولیتهای مشخصی دارند. در این میان دولت منابعی را در اختیار دانشگاه قرار داده و در مقابل انجام وظایفی را از این مرکز علمی انتظار دارد؛ بنابراین چه به‌عنوان اعضای هیئت‌علمی و چه به‌عنوان مسئول اجرایی مسئولیتهای تعریف‌شده‌ای داریم.

وی با بیان این که برای وظایف و مسئولیتهای مدیر دانشگاه و دانشکده‌ها ساختار و آیین‌نامه مشخصی وجود دارد گفت: تکلیف، اختیار و مسئولیتهایمان باید در چارچوب مشخصی باشد و اگر خارج از این چارچوب عمل کنیم، غلط است. ضمن این که اگر در برنامه‌ریزی از مشارکت دیگران استفاده نکنیم، باز هم کار غلطی انجام داده‌ایم. در مجموع در یک محیط آکادمیک باید از نظرات و مشارکت سایر همکاران بهره‌مند شویم ولی این مسئله نافی مسئولیت مدیران نیست.

دکتر جعفریان با اشاره به محدودیتهای فیزیکی بسیاری از دانشکده‌ها گفت: مدیریت یعنی آن که از امکانات موجود با بهترین برنامه‌ریزی و بهترین جلب مشارکت، بهترین نتیجه را کسب کنیم. در این میان به‌عنوان مدیر باید بتوانیم منابع ایجاد کنیم و از این منابع حداکثر استفاده را ببریم که خوشبختانه در آموزش این منابع کم نیست.

وی با بیان این که مجموعه‌ای با ظرفیت نیروی انسانی خارق‌العاده، از نظر فیزیکی قدیمی و از نظر منابع زیر حد متوسط هستیم گفت: به‌عنوان مدیر این مجموعه، اگر منابع کافی در اختیار داشتیم، اولین کاری که انجام می‌دادم استانداردسازی خوابگاه‌ها و فراهم کردن امکانات رفاهی برای دانشجویان بود. چراکه این کار عزت‌نفس دانشجویان را ارتقا می‌دهد و عزت‌نفس یکی از ارکان رفتار حرفه‌ای است.

رییس دانشگاه افزود: در دانشگاهی فعالیت می‌کنیم که تعداد کثیری از اعضای هیئت‌علمی توانمند را در خود جای داده و این افراد می‌توانند

دانشگاه را فرصت مغتنمی برای پاسخگو بودن در برابر مجموعه دانشگاه و دانشکده‌ها خواند و گفت: امکان گزارش آنچه کرده‌ایم و آنچه انجام خواهیم داد، بسیار ارزشمند است. در این میان توجه به این مسئله و جا انداختن آن مهم است که متولی توسعه آموزش نه‌تنها در برابر رییس دانشگاه و مدیران آن پاسخگو است، بلکه در برابر اعضای هیئت‌علمی و دانشجویان نیز مسئولیت پاسخگویی دارد.

وی دریافت بازخورد و عمل بر اساس این بازخوردها را از دیگر فواید برگزاری این نشست دانست و گفت: در سه ماه گذشته و امسال، حجم عظیمی از فعالیتهای ساماندهی کردیم تا ایرادی را که جمعی از اعضای هیئت‌علمی به مرکز وارد دانسته بودند، رفع کنیم. در مجموع این بازخوردها بسیار کمک‌کننده است و نکاتی مانند ضرورت تسریع در داوری طرح‌ها، از نکاتی بوده که از سوی اساتید و مدیران و مسئولان دانشکده‌ها و بیمارستان‌ها مطرح شده است. مثال دیگر که می‌توان عنوان کرد، نشست سالانه سال گذشته بود که در آن مدیران دفاتر توسعه آموزش، از برگزاری نشست‌های مشترک برای یک بار در سال، انتقاد کردند و در پاسخ به بازخوردهای آن‌ها در طول سال ۹۴ در هر فصل یک نشست برگزار کردیم که در گسترش تعامل و ایجاد شبکه درونی بسیار مؤثر بود.

دکتر میرزازاده آشنا شدن مجموعه مدیریت دانشگاه و مسئولین دانشکده‌ها با اهداف و برنامه‌های حوزه توسعه آموزش را از دیگر نتایج مثبت برگزاری این نشست خواند و افزود: با اعلام برنامه‌های این حوزه در ابتدای سال، هم‌نوايي، هم‌زمانی و درک مشترکی ایجاد می‌شود که از پراکندگی وقت و انرژی جلوگیری می‌کند. ضمن آن که نظر مسئولان دانشگاه و دانشکده‌ها به این حیطة که ممکن است به دلیل مشغله فراوان کاری مورد غفلت و ابهام قرار بگیرد، جلب می‌شود.

لا لزوم توجه اعضای هیئت‌علمی به ماهیت معلمی حرفه خود

در بخشی دیگر از این نشست، دکتر جعفریان رییس دانشگاه، گزارش مرکز مطالعات و توسعه آموزش را منظم و حساب شده خواند و گفت: این گزارش نشان می‌دهد که چه فعالیتهایی در این حوزه در مسیر برنامه‌های دانشگاه انجام شده است.

ببینیم چه کاری از فارغ‌التحصیل برمی آید و آیا این فرد توانمندی، انگیزه و نگاه درست دارد یا خیر. در پله‌ای بالاتر از آن Impact قرار دارد و مفهوم آن انجام یک کار اساسی مانند ایجاد یک دانشکده یا راه‌اندازی یک صنعت در جامعه است که این انتظار از فارغ‌التحصیلان چنین دانشگاه بزرگی وجود دارد.

وی افزود: اثرگذار بودن (Impact) فارغ‌التحصیل، مهم‌ترین نشانگر (Indicator) کار اعضای هیئت‌علمی این دانشگاه است. این در حالی است که شاید برای دانشگاهی دیگر با ظرفیت علمی محدودتر تنها رسیدن به Out come کافی باشد. در این میان، از روز نخستی که یک دانشجو وارد دانشگاه می‌شود تا زمانی که فارغ‌التحصیل می‌شود، تعامل وی با محیط دانشگاه شکل می‌گیرد که نحوه این تعامل و فرآیندهایی که وجود دارد، نتیجه کار را مشخص می‌کند. در واقع این بخش پنهانی تربیت آکادمیک است که در هیچ کلاس و دوره‌ای نمی‌توان آن را آموزش داد ولی نقش اساتید در آن تعیین‌کننده است. دکتر جعفریان نحوه ایجاد ارتباط و عدم نقدپذیری را از ضعف‌های جامعه و دانشگاه خواند و گفت: بسیاری از تغییرات را می‌توان با گفتگو و متقاعد کردن طرف مقابل اعمال کرد و این همان مسئله‌ای است که در آن ضعف داریم. در واقع با یکدیگر به اندازه کافی ارتباط برقرار نمی‌کنیم تا بتوانیم یکدیگر را پیش ببریم.

وی در پایان از زحمات همکاران حوزه توسعه آموزش قدردانی کرد و گفت: آموزش تنها آن چیزی نیست که به‌عنوان کوریکولوم اداره می‌کنیم بلکه همه آن چیزی است که به دانشجو منتقل می‌کنیم.

توضیح این که در نشست شورای توسعه آموزش دانشگاه، رییس و معاون آموزشی دانشگاه، روسا و معاونان آموزشی دانشکده‌ها، مدیران دفاتر توسعه و همکاران مرکز مطالعات و توسعه آموزش حضور داشتند و در این جلسه، مدیران هفت واحد مرکز مطالعات و توسعه آموزش به ارائه گزارش فعالیت‌های این واحدها در سال گذشته و برنامه‌های سال جدید پرداختند. پس از ارائه این گزارش‌ها، حاضرین در جلسه به طرح سؤالات و پیشنهادهای خود در حوزه توسعه آموزش پرداختند و دکتر میرزازاده مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش، به این نظرات و سؤالات پاسخ داد. ▲

جلو بروند ولی به دلیل کمبود منابع امکان حمایت از آن‌ها را نداریم. البته محدودیت منابع هیچ‌گاه مانعی برای حرکت‌های جدید نبوده است و در موقعیت‌های مختلف نشان داده‌ایم که اگر تصمیم بگیریم می‌توانیم انجام دهیم. در این میان شاید بزرگ‌ترین نقصی که الآن در سطح دانشگاه مشاهده می‌شود، کمبود انگیزه اعضای هیئت‌علمی برای حرکت‌های این‌چنینی باشد.

جمع‌بندی گزارش مرکز مطالعات و توسعه آموزش

وی بر اهمیت تکمیل فرم‌های ارزشیابی استاد توسط دانشجویان و همچنین انتقادپذیری اساتید تأکید کرد و در ادامه افزود: روش‌های رایج غلطی در سطوح مختلف دانشگاه وجود دارد که در خدمات آموزشی نیز کم نیستند. باید این روتین‌های غلط را بیاییم و تغییر دهیم.

دکتر جعفریان خواستار اجرای جدی شیوه‌نامه‌ای ارزشیابی برنامه‌ها در دانشکده‌ها شد و در ادامه افزود: اگر در رابطه با ارزشیابی برنامه و یا ارزشیابی اساتید، انتقاداتی شنیده می‌شود، باید در مرحله اول بتوانیم شواهد و مستندات داشته باشیم که بر مبنای آن از درست بودن ارزشیابی دفاع بکنیم؛ بنابراین باید با ارائه شیوه‌نامه ارزشیابی منطقی و اجرای درست آن؛ از این شیوه‌نامه خروجی بگیریم و در نهایت اصلاحات لازم را بر روی آن انجام دهیم.

وی به ارائه پیشنهادها و توصیه‌هایی مفید در رابطه با هدف‌گذاری فعالیت‌های توانمندسازی، مجازی‌سازی و دانش پژوهی طرح‌های توسعه‌ای آموزش و وبسایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه پرداخت و گفت: از کارهایی که در واحد برنامه‌ریزی آموزشی می‌توان انجام داد این است که تعیین کنیم به چه رشته‌هایی نیاز داریم و به چه رشته‌هایی نداریم تا بدین ترتیب از تربیت فارغ‌التحصیلان بی‌کاری که آینده‌ای برای آن‌ها متصور نیستیم، بکاهیم و این وظیفه‌ای است که بر دوش داریم.

اثرگذار بودن، نهایت انتظار یک دانشگاه از فارغ‌التحصیلان خود

دکتر جعفریان با بیان این که خروجی (Out Put) دانشگاه، دانشجویان آن هستند گفت: Out come بدین معنا است که